

Zápisnica zo stretnutia pracovnej skupiny

Prijímateľ:	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
Názov projektu:	Procesno-organizačný audit MS SR a vybraných organizácií rezortu spravodlivosti a audit výkonu súdnej moci
Kód projektu ITMS2014+:	314021H488
Názov aktivity/školenia	Stretnutie expertného tímu CEPEJ s predstaviteľmi súdov a MS SR – pracovné skupiny k téme „špecializácia súdov a sudcov“ a k téme „súdna mapa“

Miesto konania aktivity/školenia: Hotel Falkensteiner, Pilárikova 7372/5, 811 03 Bratislava

Dátum konania aktivity/školenia: 18.07.2018

Trvanie aktivity/školenia: od: 9:00 hod - do: 12:00 hod

Pracovné stretnutie (spoločné - č. 4. pre špecializáciu a č. 3 pre súdnu mapu)

- prítomní podľa prezenčnej listiny

Účel stretnutia/ základné témy stretnutia:

Obsahom stretnutia boli nasledovné body:

1. Účel súdnej mapy,
2. Skúsenosti a postrehy expertov,
3. Materiál AC

Sumár návrhov/záverov/informácií:

1. Účel súdnej mapy,

- Účelom súdnej mapy je zabezpečiť špecializáciu sudcu na hlavnú agendu (občianskoprávne veci, obchodnoprávne veci, veci správneho súdnictva, trestnoprávne veci),
- Zlepšenie prístupu k spravodlivosti pre občanov – zrýchlenie konaní,
- Zlepšenie kvality rozhodovania vďaka špecializácii,
- Lepšie manažovanie súdov,
- Optimálnejšie rozdelenie sudcov a väčšia flexibilita v prípade neočakávaného nápadu.

2. Skúsenosti a postrehy expertov,

Rakúsko (Georg Stawa)

- Reforma súdnej mapy je vždy spojená s odporom, pretože prináša zmeny do existujúceho systému,
- V Rakúsku tiež prebehla reforma súdnej mapy, zrušili sa malé sudy, pretože väčšie sudy sa ľahšie manažujú z hľadiska pridelovania vecí sudcom,
- Zároveň väčšie sudy umožňujú špecializáciu, ktorá je dnes nevyhnutnosťou – veci prichádzajúce na sudy sú oveľa komplexnejšie a komplikovanejšie,

Taliansko

- Účelom reformy je poskytnúť lepšie služby občanom,
- Do úvahy treba brať vývoj IKT, ktoré „skracujú“ vzdialenosti,
- Výrazne sa znížil počet súdov (zo 165 súdov na 136, pričom 217 detašovaných oddelení súdov 1. stupňa bolo zrušených),
- Pozitívne efekty sa prejavujú až s určitým časovým odstupom, preto sa dopad reformy nedá ešte objektívne zhodnotiť.

Francúzsko

- Uskutočnili sa dve reformy, pričom cieľom bolo, aby boli občanom poskytnuté lepšie služby v podobe kvalitnejšieho a efektívnejšieho súdnictva,
- Prvá reforma, ktorá bola podporená analýzou sa týkala iba prvostupňových súdov, pričom ich počet sa znížil o 300,
- Účelom reformy bolo zmierniť rozdiely medzi veľkými a malými súdmi, ako aj medzi súdmi s rôznym nápadom,
- Druhá reforma týkajúca sa druhostupňových súdov aktuálne prebieha,
- Cieľom reformy je, aby sa súdna mapa prekrývala s administratívnou mapou, pričom do úvahy sa bude brať napríklad aj rozmiestnenie väzníc,
- Je dôležité, aby sa pri reforme komunikovalo so všetkými zainteresovanými subjektami, okrem toho by sa význam reformy súdnej mapy mal vysvetľovať aj občanom,
- Odporúča sa, aby reforma išla cestou postupných krokov.

Holandsko

- Hlavnou výhodou reformy je zabezpečenie špecializácie,
- V Holandsku sa za špecializáciu nepovažuje zameranie na občianskoprávne veci, obchodnoprávne veci, veci správneho súdnictva, trestnoprávne veci, ale špecializácia „ide hlbšie“, napr. na dopravné priestupky atď.
- Pri reforme súdnej mapy v Holandsku bol počet okresných súdov zredukovaný z 19 na 11,
- Pri znižovaní počtu súdov je dôležité sústrediť ich do väčšej budovy a pôvodné sídla zavrieť, inak sa reforma minie účinkom,
- Pozitívne efekty reformy súdnej mapy sa prejavujú až po určitom čase.

Leonid Antohi

- Súdna mapa Slovenskej republiky potrebuje revíziu, nakoľko máme príliš veľa malých súdov,
- Malé súdy neumožňujú špecializáciu a náhodné pridelovanie spisov a zároveň nie sú dostatočne flexibilné – napr. v prípade náhlej choroby sudcu alebo v prípade neočakávaného nápadu majú problém adekvátne reagovať,
- Optimálny počet sudcov je podľa materiálov CEPEJ cca 40 – umožňuje sa dosiahnuť špecializácia sudcov ako aj ich flexibilita. Zároveň sa súd s takýmto počtom sudcov dá ešte dobre riadiť,
- Pred reformou súdnej mapy je dôležité zmapovať status quo a zistiť aktuálne problémy,
- Je dôležité, aby sa o súdnej mape viedol dialóg na všetkých úrovniach.

3. Materiál Analytického centra („AC“)

Analytické centrum predstavilo úvodné modely súdnej mapy. Kritériom bolo, aby na každom súde existoval dostatočný počet sudcov, ktorý by umožnil špecializáciu na základnú agendu (občianskoprávne veci, obchodnoprávne veci, veci správneho súdnictva, trestnoprávne veci), a náhodný výber

- Existovali výhrady k dátam a ukazovateľom, ktoré AC použilo na modelovanie,

- Bolo zdôraznené, že niektoré registre nie sú započítané, napr. – Ca (autorské veci), Cpr (pracovné veci)
- Bolo požadované, aby sa pri modelovaní použili údaje za dlhšie časové obdobie, nie iba za rok 2017,
- AC zdôraznilo, že sa jedná o návrh – jednotlivé vstupné údaje je možné ďalej rozpracovať,
- Zdôraznilo sa, že niektoré súdy sú špecifické (Okresný súd Bratislava I, Košice I, Okresné súdy v sídle kraja, atď.),
- Bolo vysvetlené, že porovnávanie súdov nie je v danej fáze kľúčové,
- Je nevyhnutné sa zaoberať tým, čo konkrétny model súdnej mapy prinesie pre užívateľa súdu, sudcu a štát.

Marco Fabri

- Malo by sa od začiatku zdôrazňovať, čo je účelom reformy súdnej mapy (v prípade Slovenska je to špecializácia),
- Reforma súdnej mapy je vždy politická otázka, preto aj návrh, ktorý vznikne na podklade odbornej diskusie môže byť v legislatívnom procese zdeformovaný. Dôležité je, aby politické zásahy do odbornej diskusie boli čo najmenšie,
- Preto je dôležité komunikovať so všetkými sudcami, aby sa pre odborný návrh zabezpečila dostatočná podpora,

Georg Stawa

- Je to otázka elementárnej spravodlivosti vytvoriť súdnu mapu tak, aby mali všetci sudcovia podobný nápad,
- Pri tvorbe súdnej mapy sa majú použiť objektívne dáta, pričom sa má viesť odborná diskusia.

Úlohy:

- 1. Navrhnuť ďalšie možnosti kombinácie vybraných ukazovateľov pri tvorbe súdnej mapy (s ohľadom na PS zadefinované ukazovatele) pre okresné a pre krajské súdy, osobitne s ohľadom na závery pracovnej skupiny špecializácie sudcov a súdnej mapy**

Z: AC

T: do 12.09.2018

TERMÍNY STRETNUTÍ:

Budúce stretnutia:

12.9.2018 o 10:00 hod. na MS SR

Vypracoval: Erik Kotlárík